

۴۴۲۸۲/ت/۶۹۵۸۵

شماره .....
تاریخ ..... ۱۳۸۸ / ۳ / ۲

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

تصویب‌نامه کیسوی موضوع حمل ۱۳۸۷/۷/۳۰ قانون اساسی
بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت راه و ترابری - وزارت کشور - وزارت بازرگانی - وزارت تعاون

وزیران عضو کارگروه توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۹ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره ۱/۱۳۱۴۰۱/ت/۴۸۱۰۴۸ هـ مورخ ۱۳۸۷/۷/۳۰ آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - ستاد: ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت

ب - شورای عالی: شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور

پ - شورای همتا: شورای هماهنگی ترافیک استان

ت - شورا: شورای اسلامی شهر

ث - سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر: سازمان مدیریت حمل و نقل همگانی تابع شهرداری با اساسنامه مصوب که مدیریت و نظارت بر سامانه های حمل و نقل عمومی شهری شهر اعم از انواع تاکسی، ون، مینی بوس، مدیوس و اتوبوس را برعهده دارد.

ج - سازمان مدیریت حمل و نقل بار: سازمان مدیریت حمل و نقل بار تابع شهرداری با اساسنامه مصوب که مدیریت و نظارت بر سامانه های حمل و نقل عمومی بار شهری اعم از شرکتهای حمل و نقل بار شهری و حومه ای را برعهده خواهد داشت.

چ - مدیریت حمل و نقل مسافر: مدیریت حمل و نقل مسافر در شهرهایی که دارای سازمان حمل و نقل همگانی هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر فعالیت سامانه های حمل و نقل مسافر را زیر نظر سازمان حمل و نقل همگانی برعهده دارد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

تصویب کسب و فروش حمل ۱۳۸۸ قانون اساسی

ح - مدیریت حمل و نقل بار: مدیریت حمل و نقل بار شهرداری در شهرهایی که دارای سازمان حمل و نقل همگانی هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر حمل و نقل بار را زیر نظر سازمان حمل و نقل همگانی برعهده دارد.

خ - مدیریت حمل و نقل بار و مسافر: مدیریت حمل و نقل بار شهرداری در شهرهایی که فاقد هر یک از سازمانهای یادشده برای مدیریت امور حمل و نقل بار و مسافر هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر حمل و نقل بار و مسافر را برعهده دارد.

د - شرکت حمل و نقل بار شهری: شخصیت حقوقی که با رعایت مفاد این آیین نامه و مقررات مربوط، با هدف حمل و نقل بار شهری موفق به اخذ مجوزهای لازم از شهرداری در حمل و نقل بار (به نمایندگی از شهرداری) شده و تحت نظر شهرداری فعالیت می نماید.

ذ - شرکت حمل و نقل مسافر شهری: شخصیت حقوقی که با رعایت مفاد این آیین نامه و مقررات مربوط، با هدف حمل و نقل شهری موفق به اخذ مجوزهای لازم از شهرداری شده و فعالیت می نماید.

ر - پروانه اشتغال به حمل بار و مسافر: مجوزی که برای اشتغال به حمل بار و مسافر توسط شخص حقیقی واجد شرایط تحت پوشش شرکت حمل و نقل برای مدت، خدمت، مسیر و محدوده معین، طبق این آیین نامه و سایر مقررات مرتبط، توسط شهرداری صادر می گردد.

ز - محدوده: براساس قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها - مصوب ۱۳۸۴ - محدوده شهر عبارت است از حد کالبدی موجود شهر و توسعه آتی در دوره طرح جامع و تا تهیه طرح مذکور در طرح هادی شهر که ضوابط و مقررات شهرسازی در آن لازم الاجرا است. شهرداریها علاوه بر اجرای طرحهای عمرانی از جمله احداث و توسعه معابر و تأمین خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی در چارچوب وظایف قانونی مرکز کنترل و نظارت بر احداث هرگونه ساختمان و تأسیسات و سایر اقدامات مربوط به توسعه و عمران در داخل محدوده شهر را نیز به عهده دارند.

ژ - حریم: براساس قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها - مصوب ۱۳۸۴ - حریم شهر عبارت است از قسمتی از اراضی بدون فاصله پیرامون محدوده شهر که نظارت و کنترل شهرداری در آن ضرورت دارد و از مرز تقسیمات کشوری شهرستان و بخش مربوط تجاوز نکند. در این آیین نامه منظور از کلمه "حومه" همان حریم می باشد.

ماده ۲- به موجب ماده (۹) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت - مصوب ۱۳۸۶ - و ماده (۲) آیین نامه اجرایی قانون یاد شده، حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه (حریم) آن، توسط شهرداریها مدیریت می شود.

ماده ۳- شهرداری برای انجام وظایف مدیریتی خود در حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه می تواند در شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر، سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر و سازمان مدیریت حمل و نقل بار و در شهرهای دارای سازمان حمل و نقل همگانی، مدیریت حمل و نقل مسافر و مدیریت حمل و نقل بار در سازمان حمل و نقل همگانی شهرداری و در سایر شهرها مدیریت حمل و نقل و مسافر تأسیس نماید.

تبصره - سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر می تواند از ادغام سازمان (شرکت) اتوبوسرانی، تاکسیرانی، پایانه ها (و در صورت وجود، قطار شهری) به وجود آید.

ماده ۴- برای انجام خدمات حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن، شرکتهای حمل و نقل بار یا مسافر درون شهری، در چارچوب مقررات و قوانین مربوط تحت مدیریت شهرداری فعالیت می نمایند.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی فعال در حمل و نقل باید ظرف شش ماه پس از ابلاغ این آیین نامه صرفاً در قالب شرکت تعاونی یا خصوصی ساماندهی شده مجاز به ادامه فعالیت خواهند بود.

تبصره ۲- اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حمل و نقل شهری و حومه ای بار و مسافر موظفند حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه و براساس برنامه زمان بندی شهرداری، خود را با مفاد آن تطبیق دهند. در غیر این صورت، با اعلام شهرداری، نیروی انتظامی از ادامه فعالیت آنها جلوگیری خواهد بود.

ماده ۵- با تصویب این آیین نامه وظایف و اختیارات مشابه اشخاص حقوقی، دستگاهها، سازمانها، نهادها، اتحادیه ها، تعاونی ها و تشکلهای صنفی فعال در امور حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهرها و حومه، به شهرداری واگذار می گردد و نامبردگان مذکور موظفند ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، سوابق، اسناد، مدارک و اطلاعات مربوط را طی صورتجلسه، در اختیار شهرداریها (یا سازمانها / شرکتهای واحدهایی که به نمایندگی از شهرداری معرفی می گردند) قرار دهند.

ماده ۶- شهرداریها موظفند با رعایت مقررات مربوط، در موارد ذیل برای مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهرها و حومه آن اقدام نمایند:

الف- مطالعه، تهیه و تنظیم برنامه جامع و هماهنگ برای تعیین خطمشی اجرایی حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و اجرای آن در قالب برنامه های درازمدت، میان مدت و کوتاه مدت پس از تصویب در مراجع ذیصلاح

ب- آموزش و فرهنگسازی

۶۱۵۸۵ / ت ۴۲۲۸۲ کی

شماره
تایخ ۳۸۸ / ۳ / ۲

تصویب کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

- پ- مدیریت و استقرار سامانه های هوشمند حمل و نقل (ITS)
- ت- مدیریت و توسعه سامانه حمل و نقل عمومی
- ث- اعمال ضوابط ایمنی حمل و نقل بار و مسافر
- ج- معاینه فنی خودروها براساس مقررات مربوط
- چ- صدور پروانه بهره برداری شرکتهای حمل و نقل بار و مسافر و نظارت بر فعالیت آنها
- ح- صدور پروانه فعالیت ناوگان حمل و نقل بار و مسافر
- خ- صدور پروانه اشتغال افراد در امور حمل و نقل بار و مسافر
- د- صدور بارنامه و برگ بار ویژه (ترافیکی)
- ذ- راه اندازی و اداره پایانه های بار و مسافر شهری و حومه ای
- ر- اعمال محدودیت زمانی و مکانی برای حمل و نقل بار و مسافر
- ز- نظارت مستمر بر عملکرد و رضایت ذینفعان حمل و نقل بار و مسافر
- ماده ۷-** تا زمان تدوین و ابلاغ ضوابط ایمنی حمل و نقل بار در محدوده شهر و حومه، آیین نامه ها و دستورالعمل های جاری مربوط به ایمنی حمل و نقل جاده ای بار، ملاک عمل است.
- ماده ۸-** برای رسیدگی به تخلف در امور حمل و نقل بار و مسافر، هیئت انضباطی سه نفره مرکب از نماینده شهردار، نماینده وزارت کشور و نماینده شرکتهای حمل و نقل بار یا مسافر تشکیل شده و نسبت به تخلف شرکتهای ذینفعان رسیدگی و رأی لازم را صادر می نماید.
- ماده ۹-** دستگاههای اجرایی ذی ربط به ویژه وزارتخانه های کشور، تعاون، راه و ترابری، بازرگانی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، موظفند همکاری و هماهنگی های لازم را با شهرداری برای اجرای وظایف مقرر در این آیین نامه به عمل آورند.
- ماده ۱۰-** برای پیگیری اجرای مفاد این آیین نامه در استانها، کارگروهی به ریاست استاندار و متشکل از اشخاص ذیل ایجاد می شود.
- الف - معاون امور عمرانی استانداری به عنوان دبیر کارگروه
- ب - فرمانده نیروی انتظامی استان
- ج - شهردار شهر مربوط
- د - فرماندار شهرستان مربوط
- ماده ۱۱-** شهرداریها عملکرد سه ماهه خود را به شورای همتا گزارش نموده و شورای همتا موظف است ضمن نظارت مستمر بر اجرای مفاد آیین نامه توسط شهرداریها، عملکرد سه ماهه را به

۶۹۵۸۵ / ات ۴۲۲۸۲ ی

شماره
تاریخ ۱۳۸۸ / ۳ / ۲۰

تصویب نام کسب و فروش موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

وزارت کشور (دبیرخانه شورای عالی) گزارش نماید. شورای عالی باید گزارش عملکرد شش ماهه استانها را جمع بندی نموده و به ستاد ارسال نماید.
ماده ۱۲- وزارت کشور موظف است ضمن نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و ارزیابی عملکرد شهرداریها، شرایط لازم برای اعطای جایزه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر درون شهری را فراهم و به ستاد گزارش نماید.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۸/۳/۱۷ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

پرویز داودی
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداریهای سراسر کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

۴۲۲۸۲/۱۵۴۴۴
شماره .....
تاریخ .....
پست ۳۸۸/۸۱-۲

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت راه و ترابری - وزارت کشور - وزارت بازرگانی - وزارت تعاون

نظر به اینکه در تصویب نامه شماره ۱۵۸۵/ت ۴۲۲۸۲ مورخ ۱۳۸۸/۳/۲ که بر اساس متن پیشنهادی تنظیم و ابلاغ شده است، اشتباهاتی به شرح زیر صورت گرفته است، لذا مراتب برای اصلاح اعلام می شود:

۱- در بند (ث) ماده (۱) واژه "همگانی" و عبارت "شهری شهر" به واژه "مسافر" تبدیل می شوند.

۲- در بند (خ) ماده (۱) قبل از واژه "شهرداری" عبارت "و مسافر" اضافه می شود.

۳- در بند (د) ماده (۱) عبارت "(به نمایندگی از شهرداری)" حذف می شود.

۴- در بند (ذ) ماده (۱) واژه "مسافر" بعد از عبارت "با هدف حمل و نقل" و عبارت "تحت نظر مؤسسه یادشده" قبل از واژه "فعالیت" اضافه می شود.

۵- در ماده (۳) بعد از واژه "می تواند" عبارت "با توجه به شرایط شهر و تشکیلات حمل و نقل خود" اضافه و عبارت "مدیریت حمل و نقل و مسافر" به عبارت "مدیریت حمل و نقل بار و مسافر" اصلاح می شود.

۶- در تبصره ماده (۳) واژه مدیریت "پایانه ها" حذف می شود.

۷- در ماده (۴) بعد از عبارت "مقررات و قوانین مربوط" عبارت "که در قالب تبصره های (۱) و (۲) این ماده تأسیس شده و به ثبت رسیده یا خواهند رسید" اضافه می شود.

۸- در تبصره های (۱) و (۲) ماده (۴) عبارت "ظرف شش ماه" به عبارت "ظرف دوازده ماه" تغییر می یابد.

۹- در ماده (۵) بعد از عبارت "تشکل های صنفی فعال" عبارت "از جمله آزادس ها و مؤسسات خودروی گراپه و مانند آنها" و بعد از عبارت "اطلاعات مربوط را" عبارت "بنا به درخواست شهرداری هر شهر از کارگروه موضوع ماده (۱۰) این آیین نامه" اضافه می شود.

۱۰- متن ماده (۷) به عبارت "تا زمان تدوین و ابلاغ ضوابط ایمنی حمل و نقل بار یا مسافر، آن بخش از آیین نامه ها و دستورالعمل های جاری مربوط به ایمنی حمل و نقل جاده ای بار یا مسافر که قابل استفاده در ایمنی حمل و نقل بار و مسافر در شهر حومه می باشد ملاک عمل است" تغییر می یابد.

۱۱- در ماده (۸) بعد از عبارت "تشکیل شده و" عبارت "مطابق آیین نامه های انضباطی مربوط که برابر مقررات در مراجع ذیصلاح تصویب شده یا می شود" اضافه می شود.

۱۲- در ماده (۱۰) بعد از عبارت "اجرای مفاد" عبارت "ماده (۵)" اضافه می شود و متن زیر به عنوان بند "ه" به این ماده الحاق می شود.

"ه- نمایندگان دستگاههای اجرایی مربوط استان حسب موضوع".

مجید دوستعلی

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداریهای سراسر کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.